

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 11 grudnia 1883.

173.**Ustawa z dnia 25 listopada 1883,****o wybudowaniu kolei transwersalnej czesko-morawskiej.**

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Celem utworzenia komunikacji kolejowej od węgierskiej granicy kraju na Węgierskie Hradyszcze, Berno, Iglawę przez Czechy aż do granicy bawarskiej (kolej transwersalna czesko-morawska) wybudowane być mają częściami linie tejsze, jeszcze nie istniejące kosztem rządu, o ile jedna lub druga z tych linii nie będzie zapewniona koncesyami na zasadzie ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 180), w którym to razie przy nadawaniu koncesyi zastrzedz należy Rządowi prawo odkupu w taki sposób, aby mógł wykonać je w każdym czasie po ukończeniu budowy.

Artykuł II.

W celu powyższym wybudowane być mają kosztem Rządu następujące linie kolei:

- a) Iglawa-Górne Cerekve-Neuhaus-Wessely;
- b) Horaždovice-Suszyce-Klattovy;
- c) Górne Cerekve-Pelchrzimov-Tabor;
- d) Tabor-Milevsko-Pisek-Ražice;
- e) Janovice-Neugedein-Domažlice;
- f) Budějovice-Krumlov-Horní Pláň (Zelňava).

Linie kolei wzmiankowane pod lit. a) aż do e) wybudowane być mają nakładem prelimitowanym w sumie łącznej 27,300.000 zł., która uważana być ma za nieprzekraczalną.

Co się tyczy linii kolei wzmiankowanej pod lit. *f*), która wybudowana być ma jako drugorzędna ze szlakiem normalnym, suma nieprzekraczalna nakładu na jej wybudowanie, wyznaczona będzie osobną ustawą.

Artykuł III.

Za warunek wybudowania linii kolejowych w artykule II wzmiankowanych, kładzie się, aby na pokrycie kosztów zapewnione były dodatki z funduszków krajowych, wynoszące pięć od sta rzeczywistych kosztów budowy i urządzenia.

Dodatki krajowe wnoszone być mają do skarbu państwa ratami półrocznymi, poczynającemi się 1 lipca 1884 a przeto zawsze dnia 1 stycznia i 1 lipca każdego następnego roku płatnemi, których wielkość z zastrzeżeniem obrachunku i wyrównania przy wniesieniu ostatniej raty, wymierzona być ma w kwocie $\frac{3}{10}$ od sta sumy nieprzekraczalnej wzwyż rzeczonej, z której na Morawią przypadają 2,300.000 zł.

Artykuł IV.

Za dalszy warunek wybudowania linii kolei, w artykule II wzmiankowanych, kładzie się, aby wartość pieniężna świadczeń, przez strony interesowane w formie obowiązującej, zapewnionych, których nie należy wliczać do dodatków krajowych a do których w szczególności należy odstąpienie bezpłatne, lub po zniżonych stałych cenach, gruntu, dostawa materiału, wykonanie robót i wszelkie inne świadczenie na rzecz budowy kolei, wyniosła ową kwotę, którą ze względu na stosunki stron interesowanych i korzyści, jakie im istnienie kolei żelaznej przyniesie, Rząd uzna za odpowiednią, a to na podstawie pertraktacyi, która się w tym celu na miejscu odbędzie.

Odnosnie do linii kolei, w artykule II pod lit. *a*), *c*) i *d*) wzmiankowanych, wymierza się świadczenia powyższe w kwocie 213.000 zł., 75.000 zł. i 13.000 zł.

Artykuł V.

Gdy warunki w artykule III i IV ustanowione, zostaną dopełnione, rozpocząć należy najprzód budowę linii kolei, wzmiankowanych w artykule II pod lit. *a*), *b*) i *e*).

Z budową innych linii, w artykule II pod lit. *c*) i *d*) wzmiankowanych, urządzić się należy ze względu na wartość świadczeń, które odnosnie do tych linii strony interesowane zapewnią, w taki sposób, aby linie te mogły być oddane na użytek publiczny przed upływem lat pięciu, licząc od dnia 1 stycznia 1884.

Termin wybudowania linii, wzmiankowanej w artykule II pod lit. *f*), wyznaczony będzie później ustawą, o której jest mowa w ustępie końcowym artykułu II.

Artykuł VI.

Na uzupełnienie robót przygotowawczych technicznych do wybudowania kolei w artykule II wzmiankowanych, mianowicie zaś na wypracowanie projektu szczegółów, wyznacza się Rządowi na rok 1883 dotacyą w sumie 100.000 zł., z której, o ileby do końca marca 1884 nie została całkiem wyczerpana, można czerpać jeszcze do końca marca 1885, w tym jednak przypadku ma być tak uważana, jak gdyby wyznaczona była w preliminarzu roku 1884 i przeto winna być policzona na rachunek tego ostatniego roku.

Kwoty potrzebne na rachunek wyznaczonej dotacyi, wziąć należy tymczasowo z zasobów kasowych, o ileby zaś to nie było możebne, zaciągnąć dług nieustalony a spłacić go w swoim czasie wpływami stanowczej czynności kredytowej, która będzie wykonana na wybudowanie tych kolei rządowych.

Artykuł VII.

Do wybudowania kolei, w artykule II wzmiankowanych, przyzwala się na uwolnienie od stępli i opłat, którymby podlegały ugody, podania i dokumenty, dotyczące się wykupu gruntów, budowy i urządzenia kolei, jakoteż od opłaty za przeniesienie własności wykupionych gruntów.

Artykuł VIII.

Linie kolei, w myśl ustawy niniejszej kosztem rządowym wybudowane, administrować ma Rząd państwa na własny rachunek i tylko na mocy osobnej, w tym celu wydanej ustawy, mógłby przenieść ich eksploatacyą na osobę prywatną lub spółkę.

Artykuł IX.

Co się tyczy istniejących linii kolei, leżących w ogólnym kierunku kolei transversalnej, w artykule I oznaczonym, zawrzeć należy z interesowanymi zarządami kolei umowę, pozwalającą Rządowi współużywania tych linii kolei w taki sposób, aby Rząd za opłatą stałego wynagrodzenia, miał prawo przewożenia lub poruczenia innym przewożenia po tych liniach całych pociągów lub pojedynczych wagonów, z wolnością ustanawiania taryf. Gdyby umowa taka nie przyszła do skutku, współużywanie owych linii osiągnąć można przez wywłaszczenie jako prawo rzeczowe.

Do postępowania w tym względzie, jakoteż dla oznaczenia wynagrodzenia, stosowane będą przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1878 (Dz. u. p. Nr. 30) o wywłaszczeniu w celu wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznych w ten sposób, że przedmiot wywłaszczenia oznaczyć ma Władza administracyjna krajowa, w której obszarze leży linia kolei, mająca być używaną a do ustanowienia wynagrodzenia, właściwym jest Trybunał pierwszej instancyi w siedzibie rzeczowej Władzy krajowej.

Wynagrodzenie stanowić ma renta roczna, która przez czas współużywania płacona będzie corocznie przedsiębiorstwu współużywanej kolei a którą wymierzyć należy przynajmniej w takiej kwocie, któraby odpowiadała stosunkowi udziału współużywanej kolei w ogólnym przewozie transportów na kolei współużywanej w odnośnym roku, biorąc za podstawę obliczenia własne koszta współużywanej kolei na ciężary przez nią poniesione w ruchu wspólnym, jakoteż wydatek roczny w kwocie $5\frac{1}{16}$ od sta na oprocentowanie i umorzenie kapitału zakładowego, wyłożonego na współużywaną linią kolei.

Artykuł X.

Co do każdej z następujących odnóg kolei, wybudować się mających jako koleje miejscowe a mianowicie:

- a) Stankov-Horszov Tyn;
- b) Brzeźnica-Blatna;
- c) Niemiecki Brod-Humpolec;
- d) Neuhaus-Nova Bystrzyca;

- e) Beneszov-Vlaszim;
- f) Brzeznica-Blatna—Strakonice;
- g) Strakonice-Volin—Winterberg;
- h) Zelnava-Linz —

o ile wybudowanie tychże przez strony interesowane a względnie na podstawie świadczeń przez nie zapewnionych, nie byłoby całkiem umożebnione, pozwala się na pokrycie reszty udzielić dodatek z funduszków państwa lub inne wsparcie finansowe. Wielkość tego wsparcia, jakoteż wszystkie warunki tegoż, oznaczy w każdym szczególnym przypadku osobna ustawa.

Artykuł XI.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 25 listopada 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

174.

Rozporządzenie całego ministerstwa z d. 9 grudnia 1883,

uchylające zarządzenia wyjątkowe zaprowadzone na zasadzie ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), w obszarze starostw metkowskiego i dubrownickiego.

Czasowe zawieszenie artykułów 8, 9, 10, 12 i 13 ustawy zasadniczej o prawach ogólnych obywateli państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 142), rozporządzeniem całego ministerstwa z dnia 6 marca 1882 (Dz. u. p. Nr. 26), na zasadzie ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), w obszarze starostw kottorskiego, metkowskiego i dubrownickiego, zarządzone, uchyla się niniejszem w skutek uchwały całego ministerstwa najwyżej zatwierdzonej, w starostwach metkowskiem i dubrownickiem.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.